

Akredytowana inspekcja – podstawa minimalizacji ryzyka i zwiększenia szans

Marek Wilgos

Inspekcja staje się coraz bardziej popularnym narzędziem wykorzystywanym przez producentów, dystrybutorów czy też instytucje ustanawiające prawo.

Zgodnie z postanowieniami normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję” możemy wyróżnić zasadnicze przedmioty inspekcji, tj. wyroby, usługi, procesy i instalacje oraz ich projekty, dla których podejmowane są określone działania inspekcyjne w celu określenia zgodności w zakresie zdefiniowanych wcześniej parametrów, takich jak: ilość, jakość, bezpieczeństwo, funkcjonalność, czy ciągłość działania. Kluczowym elementem działań inspekcyjnych jest potwierdzenie zgodności na podstawie tzw. profesjonalnego osądu.

Niezależność i bezstronność

Oprócz profesjonalnego osądu stanowiącego specyficzny wyróżnik inspekcji w odniesieniu do innych rodzajów oceny lub kontroli, istotnym elementem tego typu działań są: niezależność oraz bezstronność. W najbardziej rygorystycznym przypadku jednostka inspekcyjna nie powinna być zaangażowana w żadne działania związane z projektowaniem, wytwarzaniem, dostawą czy utrzymywaniem obiektów poddawanych inspekcji.

Uniwersalność

Inspekcja stanowić może działanie indywidualne, zakończone stwierdzeniem o zgodności, ale również może być włączona w szerszy proces, np. w ramach certyfikacji wyrobu, dostarczając na odpowiednim etapie (np. produkcji) wiarygodnej informacji o jego parametrach lub stabilności.

Dla odbiorcy wyrobu, niezależnie od tego kto nim jest (np. konsument, producent, regulator) oraz niezależnie od etapu cyklu życia na jakim się znajduje dany wyrób, istotne jest uzyskanie informacji o zgodności, akceptacji lub braku spełnienia wyspecyfikowanych wymagań. Istotnym aspektem podejmowania decyzji przez odbiorcę, np. o zakupie, jest posiadanie przez niego informacji zwiększających poziom zaufania do wyrobu, np. co do jakości wyrobu. To właśnie jednostki inspekcyjne, prowadzące swoje działania zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012, dostarczają informacje budujące takie zaufanie.

Inspekcja stanowi istotny element zapewnienia bezpieczeństwa operacyjnego dla prowadzonej działalności produkcyjnej lub usługowej, gwarantując np. bieżący nadzór nad procesem produkcji. Zakres działań, w których inspekcja ma zastosowanie jest bardzo szeroki. Co więcej działania te mają istotny wpływ na codzienne życie, w tym nasze zdrowie i bezpieczeństwo. Zaliczyć tu można m.in. inspekcje dźwigów, urządzeń ciśnieniowych, platform wiertniczych ropy naftowej, kolei linowych, artykułów rolno-spożywczych, okresowe kontrole pojazdów, czy placów zabaw.

Akredytowana inspekcja gwarancją uznawania oraz przewagi konkurencyjnej

W Polsce akredytacja udzielana jest przez Polskie Centrum Akredytacji (PCA). Akredytacja inspekcji jest jednym z formalnych instrumentów potwierdzenia, że dana organizacja posiada niezbędne kompetencje techniczne oraz, że gwarantuje odpowiedni poziom niezależności i bezstronności w odniesieniu do oferowanych usług w zakresie oceny zgodności.

Akredytowana inspekcja realizuje swoje oceny na etapie projektowania, produkcji lub użytkowania danego wyrobu (przedmiotu inspekcji). Obecnie największym zainteresowaniem akredytacją cieszą się inspekcje ilości i jakości towarów, inspekcje adekwatności stosowania wspólnej metody oceny bezpieczeństwa w zakresie wyceny i oceny ryzyka, inspekcje do celów homologacji i dopuszczenia czy inspekcje dozorowe. Wśród akredytowanych przez PCA podmiotów są m.in. państwowe osoby prawne, instytuty badawcze, jak również podmioty prywatne. ■

Autor jest Koordynatorem w Dziale Akredytacji Inspekcji, Certyfikacji Wyrobów i Osób w Polskim Centrum Akredytacji

